10 เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์

เจ้าของผลงาน PROF.DR.MICHAEL HERZFELD

สังกัด คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประเด็นความรู้ 10 เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์

ความเป็นมา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้มีทำวิจัยร่วมกับ Sydney University มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ภายใต้โครงการ “The Southeast Asia Neighborhoods Network: An Interdisciplinary Regional Program where Local City-Making Knowledge Can Shape Urban Studies” ซึ่งเป็นการศึกษาเชิงสังคมวิทยาเพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของชุมชนเล็กในเมืองขนาดใหญ่ โดยงานวิจัยชิ้นนี้ได้รับทุนจาก the Henry Luce Foundation ระยะเวลาดำเนินงาน 4 ปี โดยเปิดโอกาสให้นักวิจัยระดับนานาชาติมาเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักวิจัยท้องถิ่น

ในการนี้โครงการดังกล่าวได้เลือกพื้นที่วิจัยนางเลิ้งเป็นแหล่งสำรวจ โดยได้รับเกียรติจาก PROF.DR.MICHAEL HERZFELD ศาสตราจารย์ทางด้าน SOCIAL SCIENCES แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา มาเป็นพี่เลี้ยงให้นักวิจัยของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้วยเหตุดังกล่าวงานจัดการความรู้คณะบริหารธุรกิจจึงจัดให้มี “งานวิจัยภาคสนามและชุมชนเล็กในเมืองใหญ่” เพื่อให้นักวิจัยพี่เลี้ยงได้ถ่ายทอดประสบการณ์เกี่ยวกับการเก็บข้อมูล การคัดกรองข้อมูลที่สำคัญในงานวิจัยเชิงคุณภาพ ให้อาจารย์และนักศึกษาที่สนใจเข้าร่วมฟังบรรยายในวันที่ 4 เมษายน 2560 ณ ห้องประชุมสัญจร อาคารมงคลอาภา ชั้น 2 คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร

จากการจัดงานดังกล่าว งานจัดการความรู้ฯ ได้นำข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนในงานมาจัดทำแนวปฏิบัติที่ดี “10 เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์” เพื่อให้นักวิจัยและผู้ที่สนใจศึกษาและนำไปประยุกต์ใช้ต่อไป

10 เทคนิคการเก็บข้อมูลแบบสัมภาษณ์

1. สร้างความสนิทสนมคุ้นเคยและเป็นกันเองเพื่อให้เกิดความไว้ใจ
2. ใช้ภาษาสุภาพ
3. อย่าแสดงว่ามีความรู้เหนือผู้ให้สัมภาษณ์
4. หากผู้ให้สัมภาษณ์พูดนอกประเด็น ต้องพยายามตะล่อมให้เข้าประเด็น
5. หลีกเลี่ยงการโต้แย้ง คัดค้าน หรืออภิปรายแสดงความคิดเห็นของตัวเอง
6. ควรใช้การสังเกตควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์
7. อย่าถามในประเด็นที่ผู้ตอบลำบากใจที่จะตอบ
8. ถามคำถามตามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์
9. อย่าแสดงอาการตกใจหรือแปลกใจในคำตอบที่ได้รับ
10. หากจะใช้เครื่องอัดเสียง ต้องขออนุญาตผู้ถูกสัมภาษณ์ก่อน

องค์ความรู้/ประสบการณ์ที่เกิดจากการนำแนวปฏิบัติไปใช้

PROF.DR.MICHAEL HERZFELD ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญในการทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกสบายใจในการตอบคำถาม โดยผู้สัมภาษณ์จะต้องสร้างความสนิทสนมคุ้นเคย เพื่อจะได้ข้อมูลที่แท้จริง นอกจากนี้ผู้สัมภาษณ์ไม่ควรแสดงตนเหนือกว่าผู้ถูกสัมภาษณ์ ซึ่งในบางขณะข้อมูลอาจจะมาจากการที่ผู้สัมภาษณ์สังเกตควบคู่ไปกับการสัมภาษณ์อีกด้วย นอกจากนี้ PROF.DR.MICHAEL HERZFELD ยังได้เล่าถึงประสบการณ์การสัมภาษณ์ที่ประเทศกรีซ ซึ่งจะต้องใช้ความเข้าใจในวัฒนธรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์อีกด้วย

รูปแบบ/วิธีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่แนวปฏิบัติ

เว็บไซต์การจัดการความรู้ คณะบริหารธุรกิจฯ

ผลที่ได้รับ

เทคนิคดังกล่าวทำให้ผู้สัมภาษณ์ที่กำลังจะออกไปเก็บข้อมูลระมัดระวังมากขึ้นในการทำงาน และพึงระลึกถึงเทคนิค 10 ประการนี้เป็นพื้นฐานในการออกไปเก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 22 เมษายน -16 พฤษภาคม 2560

ปัจจัยความสำเร็จ

1. การทำให้ผู้ถูกสัมภาษณ์รู้สึกไว้วางใจ
2. การสังเกตของผู้สัมภาษณ์ระหว่างทำการเก็บข้อมูล

ข้อพึงระวัง

เทคนิคนี้ยังต้องอาศัยประสบการณ์การทำงานของผู้สัมภาษณ์ เนื่องจากอาจจะมีหลายปัจจัยที่ทำให้การทำงานไม่เป็นที่บรรลุผล แต่อย่างไรก็ตามเทคนิคดังกล่าวก็ช่วยเหลือได้ดีกับผู้สัมภาษณ์ที่ยังด้อยประสบการณ์